

Foutje, bedankt

Het komt met enige regelmaat voor dat onjuiste aanslagen worden opgelegd als gevolg van een fout in de geautomatiseerde afdoening van aangiften. Er kan in zo'n geval sprake zijn van een kenbare fout, op grond waarvan navordering zonder nieuw feit mogelijk is. Dat blijkt uit een recent arrest waarin de Hoge Raad ingaat op deze problematiek.

Volgens de Hoge Raad begaat de inspecteur een ambtelijk verzuim als hij de primitieve aanslag oplegt overeenkomstig de aangifte, zonder de uitkomsten af te wachten van een onderzoek naar de aanvaardbaarheid van die aangifte. Dat geldt ook als de aanslagoplegging geautomatiseerd plaatsvindt en het verzuim van de inspecteur eruit bestaat dat – na het besluit een onderzoek in te stellen – wordt nagelaten een zodanige afdoening van de aangifte in het geautomatiseerde systeem te blokkeren. In geval van een ambtelijk verzuim is navordering ex artikel 16 lid 1 AWR – behoudend kwade trouw – niet mogelijk. Maar volgens de Hoge Raad is navordering in dergelijke gevallen wel mogelijk op grond van artikel 16 lid 2 letter c AWR. De Hoge Raad stelt dat de wetgever met de introductie van deze regeling in 2010 niet heeft

'Het begrip 'fout' in artikel 16 lid 2 letter c AWR is neutraal en ruim bedoeld'

willen breken met de voorheen ontwikkelde rechtspraak over beoordelingsfouten van de inspecteur: beoordelingsfouten kunnen niet op grond van artikel 16 lid 2 letter c AWR worden hersteld, ook niet als zij voor de belastingplichtige kenbaar zijn.

Afgezien van de uitsluiting van beoordelingsfouten is het begrip 'fout' in artikel 16 lid 2 letter c AWR door de wetgever neutraal en ruim bedoeld, aldus de Hoge Raad: elke misslag die bij de Belastingdienst optreedt in verband met de aanslagregeling, zoals schrijf-, reken, overname- en

Voor navordering ex artikel 16 lid 1 AWR is in beginsel een nieuw feit vereist. Sinds 2010 is navordering zonder nieuw feit mogelijk als er sprake is van een redelijkerwijs kenbare fout (artikel 16 lid 2 letter c AWR). Anders dan in de situatie vóór 2010, gelden als zodanig ook fouten die het gevolg zijn van een bepaalde werkwijze waarvoor de Belastingdienst heeft gekozen of die voortvloeien uit de inrichting van geautomatiseerde systemen van de Belastingdienst. De fout wordt in ieder geval geacht redelijkerwijs kenbaar te zijn als de – als gevolg van de fout te weinig geheven belasting – tenminste 30% van de verschuldigde belasting bedraagt.

invoerfouten, maar ook andere fouten zoals 'fouten ten gevolge van de geautomatiseerde verwerking van aangiften', indien daarvan het gevolg is dat de belastingschuld te laag is vastgesteld.

Bron: Hoge Raad 27 juni 2014, nr. 14/00350 (ECLI:NL:HR:2014:1528).

Zie ook Hoge Raad 27 juni 2014, nr. 13/02845 (ECLI:NL:HR:2014:1527)

en Hoge Raad 27 juni 2014, nr. 13/02194 (ECLI:NL:HR:2014:1529).

De Hoge Raad heeft duidelijk gemaakt wat onder 'fout' in de zin van artikel 16 lid 2 letter c AWR moet worden verstaan. Voor de praktijk is dat een belangrijk richtsnoer, waarmee hopelijk veel (onnodige) discussie over dit begrip kan worden voorkomen. 'Voor hoe lang nog?' is ondertussen de vraag, want met de door het kabinet voorgestelde Wet vereenvoudiging formeel verkeer Belastingdienst (Kamerstuk 33 714) zal artikel 16 AWR volledig op de schop worden genomen. ◀